

DECIZII

DECIZIA COMISIEI

din 15 septembrie 2010

privind ajutorul de stat pe care Italia intenționează să îl acorde Fri-El Acerra S.r.l. [C 8/09 (ex N 357/08)]

[notificată cu numărul C(2010) 6159]

(Numai textul în limba italiană este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2011/110/UE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu articolele menționate⁽¹⁾ și având în vedere aceste observații,

întrucât:

1. PROCEDURA

- (1) La 22 mai 2008, între serviciile Comisiei și autoritățile italiene a avut loc o reuniune de prenotificare.
- (2) Prin notificarea electronică din data de 16 iulie 2008, înregistrată la Comisie în aceeași zi, autoritățile italiene au notificat Comisiei, în conformitate cu articolul 108 alineatul (3) din TFUE, intenția de a acorda un ajutor *ad hoc* în favoarea Fri-El Acerra S.r.l.
- (3) Prin scrisorile din 2 septembrie 2008 (D/53398) și 12 decembrie 2008 (D/54895), Comisia a solicitat informații suplimentare pe care autoritățile italiene le-au furnizat prin scrisorile din 1 octombrie 2008 (A/20101), 22 octombrie 2008 (A/2201E) și 19 ianuarie 2009, aceasta din urmă fiind înregistrată la Comisie la data de 21 ianuarie 2009 (A/1460).

- (4) La data de 10 martie 2009, Comisia a decis să inițieze procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din TFUE în ceea ce privește ajutorul. Decizia de inițiere a fost publicată la 24 aprilie 2009 în Jurnalul Oficial⁽²⁾. Cu această ocazie, Comisia a solicitat părților interesate să își prezinte observațiile.

- (5) La 15 mai 2009, beneficiarul ajutorului, Fri-El Acerra S.r.l., și-a prezentat observațiile pe marginea deciziei de inițiere (A/11823). La 9 iunie 2009, aceste observații au fost transmise Italiei pentru observații (D/52516). La 7 iulie 2009, autoritățile italiene au solicitat o prelungire de trei luni a termenului-limită pentru a-și prezenta observațiile (A/16162). La data de 20 august 2009, prin răspunsul lor (D/53581), serviciile Comisiei au acordat o prelungire de o lună a termenului de prezentare a observațiilor. La 10 septembrie 2009, autoritățile italiene au solicitat o reuniune de urgență cu serviciile Comisiei pentru discutarea cazului (A/19513). La 18 septembrie 2009, autoritățile italiene au prezentat observațiile urmând a fi puse în discuție pe parcursul reuniunii (A/20172); reuniunea a avut loc la Bruxelles, la 24 septembrie 2009, în prezența avocaților reprezentând autoritatea de acordare (regiunea Campania) și a beneficiarul (Fri-El Acerra S.r.l.).

- (6) Prin scrisoarea din 21 octombrie 2009 (D/54421), serviciile Comisiei au amintit autorităților italiene faptul că, în timpul reuniunii, acestea au convenit să furnizeze informații și documente suplimentare. În cele din urmă, autoritățile italiene au furnizat aceste documente și informații la data de 2 noiembrie 2009, fiind înregistrate la Comisie în aceeași zi (A/23266). Prin scrisoarea din data de 23 decembrie 2009 (D/55541), serviciile Comisiei au solicitat autorităților italiene să prezinte, dacă sunt disponibile, și alte documente. Prin scrisoarea din 1 februarie 2010 (A/1892), autoritățile italiene au furnizat diverse documente, în special din partea beneficiarului ajutorului. Italia a prezentat clarificări suplimentare prin mesajul electronic din 5 mai 2010.

⁽¹⁾ JO C 95, 24.4.2009, p. 20.

⁽²⁾ JO C 95, 24.4.2009, p. 20.

2. DESCRIEREA DETALIATĂ A MĂSURII DE AJUTOR

- (7) Autoritățile italiene au notificat intenția de a acorda, în temeiul Liniilor directe privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2007-2013⁽³⁾ (denumite în continuare „OAR 2007”), un ajutor regional *ad hoc* în favoarea Fri-El Acerra S.r.l. pentru transformarea unei centrale electrice tradiționale închise din Acerra, regiunea Campania, într-o centrală electrică pe bază de ulei vegetal (biocombustibil). Campania este o regiune NUTS II, eligibilă pentru ajutoare regionale în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (a), cu un plafon standard aplicabil ajutoarelor regionale pentru întreprinderile mari de 30 % echivalent subvenție brută (ESB), conform hărții ajutoarelor regionale din Italia pentru perioada 2007-2013⁽⁴⁾. Prin acordarea ajutorului, autoritățile italiene au intenționat să promoveze dezvoltarea regională.

2.1. Beneficiarul ajutorului

- (8) Beneficiarul ajutorului este Fri-El Acerra S.r.l. (denumită în continuare „Fri-El Acerra” sau „beneficiarul ajutorului”). Fri-El Acerra a fost constituită la 20 decembrie 2005, sub forma unei societăți cu răspundere limitată (*società a responsabilità limitata*), 95 % dintre părțile sociale fiind deținute de Fri-El Acerra Holding S.r.l., iar restul de 5 % de către NGP S.p.a., proprietara centralei termoelectrice închise. La 9 februarie 2006, NGP și-a majorat temporar participația în cadrul Fri-El Acerra, de la 5 % la 90,5 %, în schimbul transferului către Fri-El Acerra a părții din activitatea NGP având legătură cu centrala electrică. Câteva zile mai târziu, la 20 februarie 2006, participația NGP s-a redus la 49 % și, după câteva luni, la 10 octombrie 2006, a fost restabilită la 5 %.
- (9) La data notificării măsurii, Fri-El Acerra era subsidiara Fri-El Acerra Holding în proporție de 95 %, restul de 5 % aparținând NGP. În ianuarie 2009, autoritățile italiene au informat Comisia că, la 11 decembrie 2008, NGP a decis să se retragă din acționariatul Fri-El Acerra. Prin urmare, în prezent, Fri-El este integral subsidiara Fri-El Acerra Holding și, prin urmare, a Fri-El Group Green Power S.p.a.
- (10) Fri-El Green Power S.p.a. (denumită în continuare „Fri-El Group”) a fost constituită în 1994 de cei trei frați Gostner, în provincia Bolzano. Aceasta și își desfășoară activitatea în sectorul producției și vânzării de energie electrică din surse regenerabile. Fri-El Group își desfășoară activitatea în sectorul producției de energie eoliană, producând energie electrică în 19 parcuri eoliene din Italia. Proiectul de investiții din Acerra este primul în care grupul din care face parte beneficiarul urmează să producă energie din biomasă lichidă: alte centrale electrice pe bază de biomasă și biogaz sunt în curs de dezvoltare⁽⁵⁾.

⁽³⁾ JO C 54, 4.3.2006, p. 13.

⁽⁴⁾ Decizia Comisiei din 28 noiembrie 2007 privind ajutorul de stat N 324/2007 – Harta ajutoarelor de stat regionale pentru Italia pentru perioada 2007-2013 – C(2007)5618 def. cor. (JO C 90, 11.4.2008, p. 4).

⁽⁵⁾ Informații preluate de pe pagina de Internet a Fri-El Group: www.fri-el.it

- (11) NPG a fost înființată în 2003, prin sciziunea activității de producție de polimeri poliesterici din Acerra de către Montefibre, un producător de fibre acrilice și din poliester. NGP a întâmpinat dificultăți și a beneficiat de ajutor pentru restructurare, care a fost notificat Comisiei (NN 15/2007, C 14/2007), în sumă totală de 20,87 milioane EUR. Comisia a aprobat ajutorul acordat NGP la 16 iulie 2008⁽⁶⁾. Un element al planului de restructurare prezentat de către autoritățile italiene era vânzarea centralei termoelectrice închise.

- (12) Autoritățile italiene au furnizat date care confirmă faptul că, în 2006, beneficiarul ajutorului și Fri-El Group aveau statut de IMM.

- (13) În cursul evaluării, autoritățile italiene au furnizat informații cu privire la evoluția structurii capitalului social al beneficiarului ajutorului. Aceste informații arată că la data transferului dreptului de proprietate asupra centralei electrice închise, în februarie 2006, NGP, fosta proprietară a activelor, deținea 90,5 % din părțile sociale ale Fri-El Acerra. Ulterior, în cursul anului 2006, participația NGP în cadrul Fri-El Acerra a scăzut la 5 %.

2.2. Proiectul de investiții

- (14) Proiectul de investiții notificat se desfășoară în regiunea Campania, în zona industrială Acerra. Acesta vizează preluarea unei centrale termoelectrice închise aparținând NGP și transformarea acesteia într-o centrală electrică pe bază de ulei vegetal, în principal ulei de palmier.

- (15) Noua centrală electrică include 4 motoare cu ardere Wartsilă 18V46, fiecare cu capacitate de 17,2 MW și o turbină cu abur de 6 MW. Producția totală de energie electrică și căldură este de 74,8 MW.

- (16) Autoritățile italiene au informat Comisia că lucrările la proiect au fost demarate în luna iulie 2007 și urmau să fie finalizate în 2009. Totuși, achiziția vechii centrale electrice a fost inițiată în realitate în februarie 2006. Potrivit informațiilor disponibile publicului, centrala electrică pe bază de biocombustibil a este funcțională din 2009⁽⁷⁾.

- (17) Autoritățile italiene au prezentat Comisiei autorizațiile și permisele referitoare la conformitatea proiectului de investiții cu reglementările naționale și europene în materie de protecția mediului.

⁽⁶⁾ Decizia din 16 iulie 2008 privind ajutorul de stat C 14/07 (ex NN 15/07) acordat de Italia în favoarea NGP/SIMPE (JO L 301, 12.11.2008, p. 14).

⁽⁷⁾ Informații preluate de pe site-ul de Internet al Fri-El Group Green Power S.p.a.: www.fri-el.it

2.3. Cheltuielile eligibile ale proiectului

- (18) Proiectul presupune costuri eligibile de investiții cu valoare nominală totală de 80 635 000 EUR ⁽⁸⁾, din care 3 300 000 EUR pentru proiectare și studii de fezabilitate, 60 920 000 EUR pentru echipamente și utilaje noi (noua centrală electrică pe bază de biocombustibil), suma rămasă fiind destinată infrastructurii existente și lucrărilor de construcție. Costurile de achiziție a infrastructurii existente includ costurile de achiziție a centralei termoelectrice închise și rezervoarelor uzate de combustibil din oțel aparținând anterior întreprinderii NGP.
- (19) Autoritățile italiene au furnizat Comisiei detalii cu privire la achiziția centralei electrice închise de către Fri-El Acerra de la NGP. Acestea au explicat că, atunci când NGP a subscris la majorarea capitalului Fri-El Acerra, a transferat către Fri-El Acerra ramura activității sale legată de centrala electrică, la o valoare totală de 8 296 520 EUR, din care 3 771 043 EUR reprezentând datorii față de terți, iar diferența rotunjită la 4 525 000 EUR a fost alocată rezervelor. Autoritățile italiene au prezentat o evaluare externă care confirmă valoarea centralei electrice.
- (20) De asemenea, autoritățile italiene au prezentat o copie a contractului dintre Fri-El Acerra și NGP privind vânzarea rezervoarelor de combustibil. Prețul convenit era de 4 200 000 EUR. În timpul etapei evaluării preliminare, deși a existat o solicitare a Comisiei, autoritățile italiene nu au prezentat nicio evaluare externă care să confirme valoarea acestor rezervoare de combustibil.
- (21) Potrivit autorităților italiene, costurile suportate de beneficiar au fost de 35 000 000 EUR în 2007 și de 45 635 000 EUR în 2008.

2.4. Finanțarea investiției

- (22) Autoritățile italiene au informat că 21 000 000 EUR, reprezentând 25 % din totalul de 80 635 000 EUR al costurilor investiției (valoarea nominală), urmau să fie finanțate din resursele proprii ale Fri-El Acerra; ajutorul urma să se ridice la 19 500 000 EUR, restul sumei urmând să fie acoperită prin împrumuturi bancare pe termen scurt și pe termen mediu până la lung.

2.5. Temeiul juridic al ajutorului *ad hoc*

- (23) Autoritățile italiene au afirmat că Fri-El Acerra a lansat proiectul de investiții pentru transformarea centralei electrice din Acerra în 2006 (la data achiziției centralei electrice închise), pe baza unui angajament al autorităților italiene în cadrul acordului de program privind acțiunea coordonată de intervenție în zona afectată de criza industrială a NGP S.p.A. din Acerra (*Accordo di programma per l'attuazione coordinata dell'intervento nell'area di crisi indus-*

triale della NGP Spa di Acerra). Potrivit autorităților italiene, efectul de stimulare putea fi observat în acordul de program, care avea forță juridică obligatorie.

- (24) Acordul de program a fost semnat la 15 iulie 2005 între autoritățile naționale, regionale și locale și NGP, Montefibre și Edison S.p.a și vizează amplasamentul NGP și alte activități din zona Acerra. Acordul nu face referire la ajutorul pentru transformarea centralei electrice închise. Acesta enumeră măsurile și investițiile urmând a fi efectuate în scopul restructurării NGP. Întreprinderea energetică Edison S.p.a., care nu are legătură cu Fri-El Acerra, a fost menționată la momentul respectiv ca viitor investitor în centrala electrică existentă, însă aceasta s-a retras în cele din urmă din tranzacție. Acordul de program a fost ulterior modificat printr-un protocol dom 6 aprilie 2006 ⁽⁹⁾ și un protocol din 8 aprilie 2008.
- (25) Decizia regiunii Campania privind acordarea ajutorului regional *ad hoc* în favoarea Fri-El Acerra pentru transformarea centralei electrice din Acerra a fost emisă la 26 octombrie 2007.
- (26) În notificarea inițială, autoritățile italiene au prezentat o cronologie a evenimentelor și au afirmat că temeiul juridic al ajutorului era reprezentat de următoarele documente:
- Protocolul din 8 aprilie 2008 de modificare a acordului de program; și
 - Hotărârea nr. 1857 a Consiliului regional Campania, din 26 octombrie 2007 ⁽¹⁰⁾.

2.6. Ajutorul

- (27) Măsura notificată vizează ajutorul pentru preluarea și transformarea unei unități existente care a fost închisă. Ajutorul urma să fie acordat sub forma unei subvenții directe în sumă totală de 19,5 milioane EUR, valoare nominală.

3. MOTIVELE INIȚIERII PROCEDURII OFICIALE DE INVESTIGARE

- (28) În urma unei evaluări preliminare a măsurii, Comisia și-a exprimat îndoiala că ajutorul notificat putea fi considerat compatibil cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE din perspectiva OAR 2007 și a decis să inițieze procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din TFUE. Îndoielile exprimate de către Comisie în decizia respectivă sunt explicate mai jos.

⁽⁹⁾ Protocolul în sine are data de 6 aprilie 2006, deși anexele acestuia au fost semnate la 4 aprilie 2006.

⁽¹⁰⁾ Publicată în Jurnalul Oficial al Regiunii Campania (BURC) nr. 63 din 3 decembrie 2007

⁽⁸⁾ Toate valorile sunt nominale, în afara cazului în care se indică altfel.

Efectul de stimulare

- (29) Comisia și-a exprimat îndoiala că ajutorul urma să aibă efectul de stimulare prevăzut la punctul 38 al OAR 2007 „în cazul unui ajutor *ad hoc*, autoritatea competentă trebuie să fi emis o scrisoare de intenție potrivit căreia va acorda ajutorul înainte de începerea lucrărilor la proiect, sub rezerva autorizării măsurii de către Comisie”. Documentul invocat de autoritățile italiene ca fiind scrisoarea de intenție (acordul de program din 15 iulie 2005) nu părea să îndeplinească aceste condiții: în acesta nu se acorda ajutor pentru proiect și nici nu se menționa beneficiarul ajutorului, proiectul și cuantumul ajutorului. Beneficiarul ajutorului a fost constituit oficial doar ulterior, la 20 decembrie 2005. Conform informațiilor de care dispune Comisia, proiectul începuse în luna februarie 2006 cu preluarea fostei centrale termoelectrice (primul cost eligibil în temeiul ajutorului notificat), în timp ce documentul care poate fi considerat a fi scrisoarea de intenție conform punctului 38 din OAR 2007 a fost emis de regiunea Campania mult mai târziu, la 26 octombrie 2007.

Cheltuielile eligibile

- (30) Comisia și-a exprimat, de asemenea, îndoiala că o parte din activele existente, și anume centrala termoelectrică închisă, a fost achiziționată de un investitor independent în sensul punctelor 34 și 35 din OAR 2007, care prevăd că „în cazul în care se achiziționează o unitate, se iau în considerare numai costurile de achiziție a activelor de la terți” și că „achiziția activelor legate direct de o unitate poate fi, de asemenea, considerată investiție inițială cu condiția ca unitatea (...) să fie cumpărată de un investitor independent”. La momentul tranzacției, Fri-El Acerra, beneficiarul ajutorului, era controlată de NGP, proprietarul activelor vândute. Mai exact, la data la care a avut loc transferul de active, NGP deținea 90,5 % din părțile sociale ale Fri-El Acerra: la 9 februarie 2006, capitalul Fri-El Acerra fusese majorat de la 10 000 EUR la 100 000 EUR, iar această majorare de capital fusese subscrisă exclusiv de NGP. Prin urmare, NGP își majorase temporar participația la capitalul social al Fri-El Acerra de la 5 % la 90,5 %. În urma transferului efectuat la 9 februarie 2006, procesul care a condus la retragerea NGP din poziția de asociat majoritar al Fri-El Acerra a fost aproape imediat. După cum s-a menționat la punctul (8), doar câteva zile mai târziu, la 20 februarie, participația NGP s-a redus la 49 %, iar câteva luni mai târziu, la 10 octombrie, la 5 %.

- (31) Nu era foarte clar dacă achiziția ulterioară de la NGP a altor active existente – rezervoarele de combustibil – a avut loc „în condițiile pieței”, astfel cum se prevede la punctele 34 și 52 din OAR 2007. Autoritățile italiene nu au prezentat o evaluare a unui expert independent care să stabilească în mod clar prețul de piață al rezervoarelor de combustibil.

Contribuția la dezvoltarea regională

- (32) Contribuția regională a ajutorului *ad hoc* în favoarea Fri-El Acerra nu a fost demonstrată, astfel cum se prevede la punctul 10 din OAR 2007: „Atunci când, în mod excepțional, prevede acordarea unui ajutor individual *ad hoc* unei singure societăți (...) statului membru îi revine sarcina de a dovedi că proiectul contribuie la o strategie de dezvoltare regională coerentă”. Crearea (sau menținerea) a 25 de locuri de muncă pentru un ajutor de 19,5 milioane EUR și contribuția unei centrale electrice pe bază de biocombustibil cu o capacitate de 75 MW la un deficit energetic regional de 2 489 MW nu păreau a fi suficiente, iar ajutorul părea să fie disproporționat în raport cu impactul proiectului. Contribuția proiectului la revitalizarea zonei industriale Acerra nu a fost, de asemenea, dovedită în mod clar.
- (33) Comisia a solicitat autorităților italiene și părților terțe să prezinte observații cu privire la aspectul contribuției efective a noii centrale electrice pe bază de ulei de palmier la dezvoltarea zonei Acerra și a regiunii Campania.

Conformitatea cu normele de mediu

- (34) În decizie, Comisia a solicitat, de asemenea, autorităților italiene să prezinte observații cu privire la aplicarea orientărilor comunitare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului (Orientările privind ajutorul pentru protecția mediului din 2008) ⁽¹⁾.

4. OBSERVAȚIILE PRIMITE DE LA PĂRȚILE TERȚE ȘI OBSERVAȚIILE STATULUI MEMBRU

- (35) Astfel cum s-a menționat anterior, Comisia a primit observații din partea beneficiarului ajutorului, Fri-El Acerra, la data de 15 mai 2009. Autoritățile italiene și-au prezentat observațiile prin scrisorile din 18 septembrie 2009 și 2 noiembrie 2009. La 1 februarie 2010, ca urmare a unei solicitări suplimentare a Comisiei, autoritățile italiene au prezentat Comisiei documente furnizate de beneficiarul ajutorului.

4.1. Rezumatul observațiilor beneficiarului Fri-El Acerra*Efectul de stimulare*

- (36) În ceea ce privește efectul de stimulare, Fri-El Acerra face referire la diverse documente semnate de autoritățile italiene în perioada 2004-2008 pentru revitalizarea zonei industriale Acerra. Mai precis, Fri-El Acerra

⁽¹⁾ JO C 82, 1.4.2008, p. 1.

menționează memorandumul de înțelegere (*Protocollo d'intesa*) din data de 12 mai 2004⁽¹²⁾, acordul de program (*Accordo di programma*) din 15 iulie 2005⁽¹³⁾, modificarea acordului de program (*Protocollo integrativo dell'Accordo di programma*) din 6 aprilie 2006⁽¹⁴⁾, Hotărârea nr. 1857 a Consiliului regional Campania⁽¹⁵⁾ și modificarea acordului de program (*Protocollo integrativo dell'Accordo di programma*) din 8 aprilie 2008⁽¹⁶⁾. Principalul argument înaintat de Fri-El Acerra este acela că rezervele exprimate de Comisie în decizia de inițiere nu țin pe deplin seama de aceste documente și, în special, de acordul de program semnat la 15 iulie 2005 care, în opinia sa, reprezintă un document cu forță juridică obligatorie cu privire la ajutor pentru toate acțiunile ulterioare ale Fri-El Acerra.

- (37) Comitetul de supraveghere a punerii în aplicare a acordului de program s-a reunit de două ori, la 29 septembrie și 6 octombrie 2005. Procesele-verbale ale acestor reuniuni au fost prezentate de Italia Comisiei. În cadrul celei de-a doua reuniuni, reprezentantul NGP a menționat Fri-El Group ca potențial investitor care și-a exprimat interesul față de preluarea vechii centrale electrice în condițiile în care proiectul de investiții ar fi eligibil pentru ajutor regional.
- (38) Fri-El Acerra consideră că așteptarea legitimă a fost întărită de prima modificare a acordului de program, semnată la 6 aprilie 2006 de autoritățile italiene, care menționa în mod clar la articolul 3 obligația regiunii Campania de a sprijini financiar proiectul pentru noua centrală electrică pe bază de biocombustibil. Prin urmare, Fri-El Acerra consideră că regiunea Campania se afla sub obligația juridică de a acorda ajutor investiției cu mult înainte de 7 iunie 2006, când Fri-El Acerra a prezentat în mod oficial prima cerere de ajutor. Acțiunile ulterioare ale regiunii Campania, la 26 octombrie 2007 și 8 aprilie 2008 nu au făcut decât să confirme această obligație.

Cheltuielile eligibile

- (39) În ceea ce privește cheltuielile eligibile, Fri-El Acerra se declară de acord cu opinia Comisiei potrivit căreia la data transferului activelor (centrala electrică închisă), cele două

⁽¹²⁾ Memorandumul de înțelegere (*Protocollo d'intesa*) reprezenta o încercare de soluționare a crizei industriale a NGP și a fost semnat la 12 mai 2004, printre altele, de autoritățile naționale, regionale și locale, Sviluppo Italia, Montefibre S.p.a., NGP S.p.a., Edison S.p.a. și de syndicate.

⁽¹³⁾ Acordul de program din 15 iulie 2005, menționat anterior.

⁽¹⁴⁾ Prima modificare a acordului de program (*Protocollo integrativo dell'Accordo di programma*) reprezenta o încercare de soluționare a crizei industriale a Ilmas S.p.a. și a fost semnată la 6 aprilie 2006, printre altele, de autoritățile naționale, regionale și locale, Sviluppo Italia, Consorzio ASI di Napoli, Exide Italia S.r.l., ILMAS S.p.a. și syndicate.

⁽¹⁵⁾ Hotărârea nr. 1857 a Consiliului regional Campania din 26 octombrie 2007, menționată anterior.

⁽¹⁶⁾ A doua modificare a acordului de program (*Protocollo integrativo dell'Accordo di programma*) a fost semnată la 8 aprilie 2008, printre altele, de autoritățile naționale, regionale și locale, NGP, Fri-El Acerra.

întreprinderi, NGP și Fri-El Acerra, nu erau independente, NGP controlând 90,5 % din Fri-El Acerra. Cu toate acestea, Fri-El Acerra subliniază că tranzacția a avut loc în condițiile pieței, prețul de achiziție fiind fixat la o valoare stabilită de un expert independent. Fri-El Acerra adaugă că participația NGP în cadrul Fri-El Acerra se diminuase la 5 % până la sfârșitul anului 2006. Pentru a clarifica orice îndoieli posibile legate de un eventual avantaj în favoarea NGP, Fri-El Group a preluat de la NGP și restul de 5 % din părțile sociale la 11 decembrie 2008. Prin urmare, Fri-El Acerra consideră că acest control provizoriu al NGP nu reflecta o motivație economică pe termen mediu spre lung, ci era rezultatul mecanismului specific ales pentru transferul activelor (centrala electrică închisă).

- (40) Prețul plătit pentru celelalte active cumpărate de Fri-El Acerra de la NGP (rezervoarele de combustibil) a fost stabilit în contractul preliminar de cumpărare din 8 martie 2006, iar Fri-El Acerra confirmă că acesta reflecta valoarea de piață a activelor. Ca probă, Fri-El Acerra a prezentat un nou document care evaluează valoarea rezervoarelor de combustibil, întocmit de același expert independent care a evaluat valoarea centralei electrice închise. Această nouă expertiză, realizată *ex-post* în 2009, în cursul etapei de investigare oficială, face referire în mod expres la prețurile de piață ale acestor active uzate în luna noiembrie 2008 și confirmă prețul plătit către NGP de beneficiarul ajutorului.

Contribuția la dezvoltarea regională

- (41) În ceea ce privește contribuția proiectului la dezvoltarea regională, Fri-El Acerra atrage în primul rând atenția asupra celor 25 de locuri de muncă create. Fri-El Acerra subliniază, de asemenea, că centrala electrică pe bază de biocombustibil face parte din noua strategie de dezvoltare a parcului industrial Acerra. Această strategie de dezvoltare ține seama de necesitatea efectuării de noi investiții cu impact redus asupra mediului, precum centrala electrică a Fri-El Acerra pe bază de biocombustibil. Cu excepția zonei ocupate anterior de Montefibre, Agenția pentru Dezvoltare Industrială din Provincia Napoli⁽¹⁷⁾ intenționează să transforme zona într-un pol de inovare pentru industria aeronautică. Toate acestea vor avea un impact semnificativ asupra ocupării forței de muncă, mediului și condițiilor socio-economice ale regiunii, centrala electrică Fri-El Acerra pe bază de biocombustibil contribuind în mod pozitiv la această strategie.

Conformitatea cu normele de mediu

- (42) În final, în ceea ce privește aspectele legate de mediu, Fri-El Acerra face referire la aceleași documente de programare ale regiunii Campania menționate anterior de autoritățile italiene: orientările privind dezvoltarea durabilă în sectorul energetic din 2002, care stabilesc

⁽¹⁷⁾ *Consorzio per l'Area di Sviluppo Industriale della Provincia di Napoli*

obiectivele politicii energetice regionale, planul de acțiune pentru dezvoltare economică regională din 2006 și planul privind energia ecologică din 2008. Fri-El Acerra consideră că toate aceste documente ilustrează în mod clar necesitatea unei centrale electrice alimentate din surse regenerabile în regiunea Campania.

4.2. Rezumatul observațiilor formulate de statul membru

Efectul de stimulare

- (43) În scrisoarea din 18 septembrie 2009, autoritățile italiene au prezentat o argumentare detaliată cu privire la cerința privind efectul de stimulare, prevăzută la punctul 38 din OAR 2007. În special, autoritățile italiene consideră că OAR 2007 nu specifică în mod clar forma scrisorii de intenție necesare.
- (44) Autoritățile italiene reafirmă că acordul de program semnat la 15 iulie 2005 avea forță juridică obligatorie și reiterează că procedurile administrative au început cel târziu în momentul semnării memorandumului de înțelegere din 2004, care includea un angajament din partea autorităților publice de a oferi stimulente pentru revitalizarea zonei industriale Acerra. Autoritățile italiene menționează că prima modificare a acordului de program, din data de 6 aprilie 2006, conține o referire implicită la Fri-El Acerra și stipulează că regiunea Campania intenționează să ofere stimulente pentru investiția într-o nouă centrală electrică.
- (45) Autoritățile italiene susțin că identitatea entităților private care urmează să pună în aplicare proiectul are o importanță absolut marginală, în măsura în care proiectul își menține sfera și obiectivele socioeconomice și industriale convenite. Acestea subliniază că, în cazul în care stimulentele nu ar fi fost disponibile, investitorul nu s-ar fi stabilit în zona în cauză, astfel cum se poate observa din procesul-verbal al reuniunii comitetului de supraveghere a punerii în aplicare a acordului de program organizată la 6 octombrie 2005.

Cheltuielile eligibile

- (46) Autoritățile italiene confirmă poziția Fri-El Acerra în ceea ce privește independența reciprocă a Fri-El Acerra și NGP: proprietarul exclusiv și unic al proiectului și beneficiarul ajutorului este Fri-El Acerra, o întreprindere complet independentă de NGP. NGP a deținut cu titlu provizoriu o participație în cadrul Fri-El Acerra doar pe o perioadă scurtă, ca urmare a mecanismului ales de către părți pentru transferul centralei electrice⁽¹⁸⁾. În scrisoarea lor din 2 noiembrie 2009, autoritățile italiene explică motivele pentru care centrala electrică a fost transferată de la NGP la Fri-El Acerra nu prin vânzarea activelor, ci întâi prin transferul diviziei respective de activitate către Fri-El Acerra și apoi prin transferul participației deținute de NGP către Fri-El Group; această alegere a fost deter-

minată în esență de (a) considerente fiscale, (b) posibilitatea plății în rate și (c) aspecte legate de autorizare.

- (47) În ceea ce privește stabilirea valorii activelor, autoritățile italiene menționează că Fri-El Acerra a plătit pentru centrala electrică închisă echivalentul valorii obținute de un expert independent și că, prin urmare, rezultă că nu poate exista nicio îndoială că transferul centralei electrice a avut loc între părți independente și că, în orice caz, acest transfer s-a realizat în condițiile pieței.
- (48) Aceleași considerente privind independența NGP și Fri-El Acerra se aplică în mod natural și achiziției rezervoarelor de combustibil. Astfel, vânzarea rezervoarelor a avut loc, de asemenea, „între părți independente”, iar părțile au determinat valoarea de inventar a rezervoarelor în strictă conformitate cu condițiile pieței prin aplicarea acelorași criterii și parametri aplicați anterior de expertul independent în raportul de evaluare întocmit pentru centrala electrică.

Contribuția la dezvoltarea regională

- (49) În ceea ce privește contribuția regională, autoritățile italiene reafirmă în observațiile lor că proiectul de investiții va avea următoarele efecte:
- creșterea ocupării forței de muncă prin crearea a 25 de locuri de muncă directe.
 - efect multiplicativ, ca urmare a concentrării unor inițiative industriale importante la amplasamentul Acerra, creând alte cel puțin 10 locuri de muncă legate de aprovizionarea și depozitarea uleiului de palmier și de asistența pentru transportul acestuia.
 - rol semnificativ în strategia de dezvoltare a zonei industriale Acerra, prin revitalizarea acesteia din punct de vedere social, industrial și al ocupării forței de muncă, și dezvoltarea în zonă a unei centrale electrice cu un impact redus asupra mediului.
 - contribuția la eliminarea deficitului de energie electrică din regiune în ceea ce privește calitatea energiei, care va fi produsă din surse regenerabile (biocombustibili); cu o producție de 75 MW, centrala va avea un rol important în atingerea țintei regionale de 200 MW din biomasă până în 2013, stabilită în Planul regional privind energia ecologică (PEAR) din 2008.

- (50) În scrisoarea lor din 2 noiembrie 2009, autoritățile italiene au inclus o notă a Ministerului Dezvoltării Economice din 21 octombrie 2009, cu privire la care afirmă că reprezintă o confirmare a contribuției proiectului la dezvoltarea regională. În această notă, ministerul confirmă următoarele:

⁽¹⁸⁾ Comisia remarcă faptul că NGP a deținut părți sociale în cadrul Fri-El Acerra de la constituirea acesteia la data de 20 decembrie 2005 până la 11 decembrie 2008.

- Acordul de program din 15 iulie 2005 vizează: alcătuirea unui pachet de investiții pentru diversificarea activităților industriale din zonă, modernizarea infrastructurii principale de sprijin – centrala electrică și stația de tratare – printre altele în vederea reîncadrării în muncă a lucrătorilor disponibilizați și combinarea fondurilor obținute de la guvernul central și de la regiunea Campania pentru finanțarea stimulentei necesare atragerii de noi investiții.
- Urmează să fie avute în vedere trei obiective economice și industriale principale: (a) evitarea închiderii celei mai noi părți a unității SIMPE (anterior NGP); (b) lansarea unui proces de diversificare a activităților industriale la un amplasament care, în trecut, fusese dominat de un singur grup important de întreprinderi și, astfel, reducerea riscului unor crize comerciale recurente; și (c) exploatarea potențialului unei zone industriale precum Acerra, deosebit de grav afectată de șomaj și dificultăți sociale.
- Au fost întreprinse eforturi deosebite în toate aspectele pentru înființarea „parcului industrial” în Acerra, astfel cum a propus regiunea Campania în Acordul de program.

Conformitatea cu normele de mediu

- (51) În scrisoarea lor din 2 noiembrie 2009, autoritățile italiene au prezentat observații cu privire la conformitatea centralei electrice cu cerințele legale privind sursele de energie și alimentarea cu combustibil, arătând că tehnologia utilizată permite ca centrala să fie alimentată nu doar cu ulei de palmier, ci și cu ulei de nucleu de cocos, de copră și de rapiță sau alți biocombustibili vegetali similari, fără a fi afectată funcționarea normală a centralei sau productivitatea acesteia.

4.3. Documente suplimentare prezentate de statul membru provenite de la beneficiar

Efectul de stimulare

- (52) La 23 decembrie 2009, pentru a înțelege pe deplin procesul decizional, serviciile Comisiei au solicitat autorităților italiene să furnizeze (dacă sunt disponibile) orice alte documente anterioare inițierii proiectului de investiții de către Fri-El Acerra, care ar fi putut să reprezinte o justificare pentru decizia de investiție.
- (53) Autoritățile italiene au răspuns la 1 februarie 2010, repetând că procesul-verbal al reuniunii din 6 octombrie 2005 identifica în mod clar Fri-El Group

drept investitorul alternativ după retragerea Edison. În acest proces-verbal, reprezentantul NGP afirma că Fri-El Group se așteaptă să beneficieze de ajutor regional.

- (54) La răspunsul lor, autoritățile italiene au anexat o altă scrisoare a beneficiarului ajutorului, conținând documente interne ale Fri-El Group: o notă din partea unui consultant referitoare la oportunitatea de preluare a centralei electrice deținute de NGP în Acerra după retragerea Edison, două contracte ulterioare cu același consultant, și un raport intern din 26 ianuarie 2006, în care se examinează fezabilitatea financiară a proiectului cu și fără ajutor regional.

5. EVALUAREA MĂSURII DE AJUTOR

5.1. Ajutorul de stat

- (55) Conform articolului 107 alineatul (1) din TFUE, „cu excepția derogărilor prevăzute de tratate, sunt incompatibile cu piața internă ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre”.
- (56) Ajutorul urmează să fie acordat de autoritățile italiene sub forma unei subvenții directe. Sprijinul poate fi, astfel, considerat ca fiind acordat de statul membru și prin resurse de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.
- (57) Ajutorul urmează să fie acordat unei singure întreprinderi, Fri-El Acerra, și, în consecință, are un caracter selectiv.
- (58) Ajutorul urmează să fie acordat pentru o investiție legată de producerea de energie. Piața energiei electrice a fost deschisă progresiv concurenței, în special prin Directiva 96/92/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 decembrie 1996 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică (JO L 27, 1997, p. 20)⁽¹⁹⁾ un proces care a culminat cu liberalizarea sectorului la 1 iulie 2007. În plus, în Italia a existat o oarecare concurență în acest sector chiar anterior legislației comunitare⁽²⁰⁾. Deoarece produsul face obiectul schimburilor între statele membre, măsura poate afecta schimburile între statele membre.

⁽¹⁹⁾ Piața electricității s-a deschis complet la 1 iulie 2007, în conformitate cu Directiva 2003/54/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2003 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică („cea de-a doua directivă privind energia electrică”), JO L 17, 15.7.2003, p. 37.

⁽²⁰⁾ A se vedea Hotărârea Tribunalului de Primă Instanță în cauza T-297/02 ACEA/Comisia Rep. 2009, p. II-1683, punctul 90, și cauza Case T-301/02 AEM/Comisia, Rep. 2009, p. II-1757, punctul 95.

- (59) Ajutorul acordat Fri-El Acerra va scuti întreprinderea de costurile pe care, în mod normal, ar fi trebuit să le suporte în cazul instalării unei centrale electrice similare și, prin urmare, îi oferă acesteia un avantaj economic față de concurenții săi.
- (60) Prin favorizarea de către autoritățile italiene a Fri-El Acerra și a producției acesteia față de concurenți măsura denaturează sau amenință să denatureze concurența.
- (61) În consecință, Comisia consideră că măsura notificată constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.
- (62) În urma stabilirii faptului că măsura notificată constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, Comisia trebuie să analizeze dacă acesta poate fi considerat compatibil cu piața internă.
- (67) Comisia remarcă faptul că obiectivul ajutorului este acela de a promova dezvoltarea regională, iar măsura constituie ajutor regional *ad hoc* în favoarea unei investiții. Comisia observă că proiectul de investiții pe care autoritățile italiene intenționează să îl sprijine a început în 2006. Astfel, se pune întrebarea dacă măsura trebuie evaluată în temeiul OAR 2007 sau în temeiul Orientărilor privind ajutoarele de stat regionale pentru perioada 2000-2006 (OAR 1998) ⁽²¹⁾.
- (68) Normele privind aplicarea *ratione temporis* în ceea ce privește cele două seturi de orientări sunt prevăzute la punctul 105 al OAR 2007: OAR 2007 se aplică tuturor ajutoarelor regionale acordate ulterior datei de 31 decembrie 2006, iar OAR 1998 se aplică tuturor ajutoarelor regionale acordate înainte de anul 2007. În cazul de față, ajutorul nu a fost acordat înainte de anul 2007, în pofida faptului că proiectul a fost demarat în 2006. Primul act care poate fi considerat drept document de atribuire a ajutorului în favoarea beneficiarului este hotărârea Consiliului regional Campania din 26 octombrie 2007 (a se vedea secțiunea 5.4.1.5) ⁽²²⁾. Compatibilitatea ajutorului cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (a) din TFUE trebuie, prin urmare, să fie evaluată pe baza OAR 2007.

5.2. Legalitatea măsurii de ajutor

- (63) Prin notificarea ajutorului în favoarea Fri-El Acerra înainte de punerea acestuia în aplicare, Italia a respectat cerința notificării individuale prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din TFUE.

5.3. Temeiul juridic al evaluării

- (64) După ce a stabilit că măsura notificată constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE, Comisia trebuie să analizeze dacă acesta poate fi considerat compatibil cu piața internă în temeiul uneia dintre excepțiile de la articolul 107 alineatele (2) și (3) din TFUE.

5.3.1. Articolul 107 alineatul (2) din TFUE

- (65) Excepțiile de la articolul 107 alineatul (2) din TFUE vizează ajutoarele cu caracter social acordate consumatorilor individuali, ajutoarele destinate reparării pagubelor provocate de calamități naturale sau de alte evenimente extraordinare și ajutoarele acordate economiei anumitor regiuni ale Republicii Federale Germania; acestea nu se aplică în acest caz.

5.3.2. Articolul 107 alineatul (3) litera (a) din TFEU

- (66) Articolul 107 alineatul (3) litera (a) din TFUE prevede autorizarea ajutoarelor destinate să favorizeze dezvoltarea economică a regiunilor în care nivelul de trai este anormal de scăzut sau în care există un grad de ocupare a forței de muncă extrem de scăzut. Astfel cum s-a explicat în secțiunea 2 a prezentei decizii, regiunea Campania este eligibilă pentru a beneficia de ajutor în temeiul acestei derogări.

5.3.3. Articolul 107 alineatul (3) literele (b), (c) și (d) TFUE

- (69) Măsura nu poate fi considerată a constitui ajutor în favoarea unui important proiect de interes european comun sau ajutor pentru repararea unei perturbări grave a economiei italiene, astfel cum se prevede la articolul 107 alineatul (3) litera (b) din TFUE. De asemenea, măsura nu constituie ajutor pentru promovarea culturii și conservării patrimoniului, astfel cum se prevede la articolul 107 alineatul (3) litera (d) din TFUE.
- (70) Excepția de la articolul 107 alineatul (3) litera (c) permite autorizarea ajutorului destinat să faciliteze dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice, în cazul în care acesta nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun: Comisia observă că ajutorul pentru protecția mediului poate fi declarat compatibil pe această bază, cu condiția îndeplinirii condițiilor prevăzute în Orientările comunitare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului („Orientările privind ajutorul pentru protecția mediului 2008”) ⁽²³⁾.

⁽²¹⁾ JO C 74, 10.3.1998, p. 9.

⁽²²⁾ Tribunalul de Primă Instanță a susținut că pentru a stabili dacă s-a acordat un ajutor, criteriul relevant este „actul cu forță juridică obligatorie pe care autoritățile competente [naționale] îl încheie în vederea acordării ajutorului”: a se vedea cauza T-109/01 *Fleuren Compost/Comisia*, Rec. 2004, p. II-127, punctul 74, și cauzele conexe T-362/05 și T-363/05 *Nuova Agricast/Comisia*, Rep. 2008, p. II-297*, punctul 80. A se vedea, de asemenea, hotărârea recentă în cauza T-62/08 *Thyssenkrupp Acciai Speciali Terni/Comisia*, 1 iulie 2010, încă nepublicată în Culegere, punctele 234-236.

⁽²³⁾ JO C 82, 1.4.2008, p. 1.

- (71) Autoritățile italiene nu au prezentat nici un argument care să susțină că ajutorul ar putea fi compatibil cu alte dispoziții ale tratatului sau cu alte norme, cadre sau orientări privind ajutorul de stat.

5.4. Compatibilitatea în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (a) din perspectiva OAR 2007

- (72) În OAR 2007 se stabilesc condițiile pentru aprobarea ajutorului pentru investiții regionale în secțiunile 2 („Domeniul de aplicare”) și 4 („Ajutoarele regionale pentru investiții”). Ajutorul din cazul de față trebuie să respecte punctul 10, privind contribuția pe care trebuie să o aibă măsurile *ad hoc* la strategia de dezvoltare regională, și cu secțiunile 4.1. („Forma și plafoanele ajutoarelor”) și 4.2. („Cheltuielile eligibile”), care stabilesc următoarele cerințe:

— Efectul de stimulare: Pentru a garanta că ajutorul regional produce un efect real de stimulare a investițiilor care, altfel, nu ar fi fost realizate în zonele asistate, punctul 38 din OAR 2007 prevede că „în cazul unui ajutor *ad hoc*, autoritatea competentă trebuie să fi emis o scrisoare de intenție potrivit căreia va acorda ajutorul înainte de începerea lucrărilor la proiect, sub rezerva autorizării măsurii de către Comisie”;

— Contribuția la o strategie de dezvoltare regională coerentă: Punctul 10 din OAR 2007 prevede că „atunci când, în mod excepțional, prevede acordarea unui ajutor individual *ad hoc* unei singure societăți (...) statului membru îi revine sarcina de a dovedi că proiectul contribuie la o strategie de dezvoltare regională coerentă”.

— Costuri eligibile: Definiția exactă a costurilor eligibile este prevăzută la punctele 34-36 și 50-56 din OAR 2007.

— Contribuția proprie a beneficiarului: Punctul 39 din OAR 2007 prevede ca beneficiarul să aibă o contribuție financiară de 25 %.

— Menținerea investiției în regiune: Punctul 40 din OAR 2007 impune ca investiția să fie menținută în regiune pe o perioadă de cel puțin cinci ani (sau trei ani, în cazul unui IMM).

— Plafoanele ajutoarelor: Plafoanele ajutoarelor sunt prevăzute la punctele 42-49 din OAR 2007.

- (73) Comisia a evaluat conformitatea măsurii propuse de ajutor la punctul 34, secțiunea 3,3 din decizia de inițiere a procedurii oficiale de investigare⁽²⁴⁾. La punctul 34(i), Comisia a explicat că măsura viza o investiție inițială, respectiv înființarea unei noi unități. Achiziția activelor direct legate de o unitate, în acest caz centrala termoelectrică închisă și rezervoarele uzate de combustibil, putea fi, de asemenea, considerată drept investiție inițială, cu condiția ca activele să fie cumpărate de un investitor independent (a se vedea punctele 34-35 din OAR 2007): acest aspect va fi evaluat în secțiunea 5.4.3. de mai jos. Punctul 34(vi) din decizia de inițiere a procedurii stipula că beneficiarul urma să aducă o contribuție financiară reprezentând cel puțin 25 % din costurile eligibile, într-o formă care să nu implice niciun fel de sprijin public (a se vedea punctul 39 din OAR 2007). La punctul 34(ii) și (iii) se prevedea că intensitatea notificată a ajutorului se situa sub plafonul aplicabil ajutoarelor regionale, de 30 % ESB, ajustat în conformitate cu punctul 67 din OAR 2007 (a se vedea punctele 42-49 din OAR 2007). Punctul 34(iv) stipula că ajutorul pentru costurile aferente studiilor pregătitoare și costurile destinate consultanței era sub plafonul de 50 % autorizat pentru IMM-uri (a se vedea punctul 51 din OAR 2007).

- (74) În cele ce urmează, Comisia va evalua conformitatea cu condițiile referitoare la efectul de stimulare, contribuția la dezvoltarea regională și costurile eligibile de investiții.

5.4.1. Efectul de stimulare (punctul 38 din OAR 2007)

- (75) Punctul 38 din OAR 2007 are următorul conținut:

— „Este important să se asigure că ajutorul regional generează un efect real de stimulare a efectuării de investiții care altfel nu s-ar fi realizat în zonele asistate. În consecință, ajutoarele se pot acorda numai în temeiul schemelor de ajutoare, în cazul în care beneficiarul a făcut o cerere de ajutor, iar autoritatea responsabilă cu administrarea schemei a confirmat ulterior în scris că, sub rezerva rezultatelor verificării de detaliu, proiectul îndeplinește, în principiu, condițiile de eligibilitate stabilite prin schemă înainte de începerea lucrărilor la proiect. Toate schemele de ajutor trebuie să conțină o referire explicită la ambele condiții. În cazul unui ajutor ad-hoc, autoritatea competentă trebuie să fi emis o scrisoare de intenție potrivit căreia va acorda ajutorul înainte de începerea lucrărilor la proiect, sub rezerva autorizării măsurii de către Comisie. În cazul în care lucrările încep înainte de îndeplinirea condițiilor prevăzute la acest punct, întregul proiect va pierde dreptul la ajutor”.

⁽²⁴⁾ Decizia privind ajutorul de stat N 357/08, publicată în JO C 95, 24.4.2009, p. 20.

— Nota de subsol 39 are următorul conținut: „În cazul ajutorului care a face obiectul unei notificări individuale și aprobării Comisiei, confirmarea eligibilității trebuie să se realizeze în funcție de decizia Comisiei de aprobare a ajutorului”.

— Nota de subsol 40 are următorul conținut: „Începerea lucrărilor» înseamnă fie începerea lucrărilor de construcție, fie prima comandă fermă de echipamente, excluzând studiile de fezabilitate”.

— Nota de subsol 41 are următorul conținut: „Singura excepție de la aceste norme apare în cazul schemelor de ajutoare fiscale autorizate potrivit cărora o scutire sau reducere a impozitelor se acordă automat pentru cheltuielile admisibile fără putere discreționară din partea autorităților”.

(76) În conformitate cu jurisprudența stabilită:

Comisia poate declara o măsură de ajutor compatibilă cu articolul 87 alineatul (3) din Tratatul CE doar dacă poate constata că ajutorul contribuie la atingerea unuia dintre obiectivele enumerate și că beneficiarul ajutorului nu ar putea atinge acel obiectiv bazându-se exclusiv pe propriile resurse, în condiții normale de piață. Cu alte cuvinte, pentru ca ajutorul să beneficieze de una dintre derogările conținute în articolul 87 alineatul (3) din Tratatul CE, acesta nu trebuie doar să respecte unul dintre obiectivele prevăzute la articolul 87 alineatul (3) literele (a), (b), (c) sau (d) din Tratatul CE; ci și să fie necesar pentru atingerea acestor obiective (Tribunalul de Primă Instanță în cauza T-187/99 *Agrana Zucker und Stärke/Comisia*, Rec., 2001, p. II-1587, punctul 74).

Ajutorul care îmbunătățește situația financiară a întreprinderii beneficiare fără a fi necesar pentru atingerea obiectivelor specificate la articolul 87 alineatul (3) din Tratatul CE nu poate fi considerat compatibil cu piața comună (Curtea de Justiție în cauza C-390/06 *Nuova Agricast* din 15 aprilie 2008, Rep. 2008, p. I-2577, punctul 68; în același sens, Curtea de Justiție în cauza 310/85 *Deuflil/Comisia* din 24 februarie 1987, Rec. 1987, p. 901, punctul 18, și cauza C-400/92 *Germania/Comisia* din 5 octombrie 1994, Rec. 1994, p. I-4701, punctele 12, 20 și 21) ⁽²⁵⁾.

Tribunalul de Primă Instanță a adoptat aceeași abordare într-o cauză ⁽²⁶⁾ care implica o măsură *ad hoc* în temeiul orientărilor anterioare privind ajutoarele naționale regionale ⁽²⁷⁾, stabilind cu claritate că dispozițiile privind

efectul de stimulare se aplică și măsurilor *ad hoc*. Această hotărâre a confirmat faptul că evaluarea efectului de stimulare efectuată de către Comisie se poate baza pe circumstanțe de natură cronologică ⁽²⁸⁾.

(77) Practica stabilită a Comisiei în ceea ce privește deciziile sale cu privire la măsurile *ad hoc* care trebuie aprobate în temeiul OAR 2007 este că pentru a fi considerată element de probă a efectului de stimulare în sensul punctului 38 din OAR 2007, confirmarea scrisă prezentată de autoritatea responsabilă ar trebui să specifice cel puțin proiectul de investiții care urmează a fi sprijinit, cuantumul costurilor eligibile și suma ajutorului și ar trebui să includă clauza de condiționalitate ⁽²⁹⁾.

(78) Autoritățile italiene și beneficiarul au prezentat o serie de documente care, în opinia acestora, constituie o confirmare scrisă în sensul punctului 38 din OAR 2007. Comisia va analiza fiecare dintre aceste documente, pentru a verifica dacă îndeplinește condițiile prevăzute la punctul 38 din OAR 2007. Înainte de a proceda în acest sens, Comisia trebuie să stabilească data la care a început realizarea proiectului.

5.4.1.1. Data la care a început realizarea proiectului

(79) Autoritățile italiene au afirmat că realizarea proiectului a început în iulie 2007. Totuși, Comisia atrage atenția că achiziția centralei termoelectrice închise a fost inițiată la 9 februarie 2006, odată cu transferul către Fri-El Acerra al ramurii din activitatea NGP legată de centrala electrică. Deoarece achiziția activelor direct legate de o unitate (în acest caz centrala electrică închisă) este considerată drept investiție inițială, data la care a fost demarat proiectul este data achiziției centralei termoelectrice închise. Prin urmare, Comisia consideră că data la care a început realizarea proiectului este 9 februarie 2006. Cu toate acestea, Comisia observă că constatările sale în privința efectului de stimulare ar rămâne neschimbate dacă s-ar considera că data relevantă ar fi 4 august 2006, atunci când Fri-El Acerra a transmis comanda de furnizare a noii centrale electrice către Wärtsilä, sau chiar 23-30 iulie 2007, atunci când Fri-El Acerra a început lucrările la construcția noii centrale pe bază de biocombustibil.

⁽²⁸⁾ *Kronoply/Comisia*, punctul 80.

⁽²⁹⁾ Aceste condiții au fost îndeplinite, de exemplu, în scrisoarea de intenție (sub formă unui document scris, semnat de către beneficiar și regiunea Piemont) într-un alt caz recent de ajutor regional *ad hoc* din Italia, cazul N 381/2008 *Pirelli Industrie Pneumatici Srl* (JO C 284, 25.11.2009), precum și într-un număr mare de cazuri de ajutoare regionale *ad hoc* din Polonia: N 468/2009 *Roche Polska Sp z oo* (JO C 53, 5.3.2010); N 448/2009 *Crisil Irevna Poland Sp z oo* (JO C 147, 5.6.2010); N 447/2009 *TietoEnator Sp z oo* (JO C 25, 2.2.2010); N 338/2009 *Unicredit Processes & Administration SA* (JO C 93, 13.4.2010); N 293/2009 *Samsung Electronics Polska Sp z oo* (JO C 94, 14.4.2010); N 433/2008 *UPS Polska Sp z oo* (JO C 1, 5.1.2010); și N 67/2008 *Google Poland Sp z oo* (JO C 217, 26.8.2008).

⁽²⁵⁾ Traducere neoficială a Comisiei. Tribunalul de Primă Instanță în cauza T-396/08 *Freistaat Sachsen/Comisia*, 8 iulie 2010, încă nepublicată în Repertoriu, punctele 46 și 47.

⁽²⁶⁾ Cauza T-162/89 *Kronoply/Comisia*, Rep. 2009, p. II-1, punctele 80 și 81.

⁽²⁷⁾ JO C 74, 10.3.1998, p. 9.

5.4.1.2. Acordul de program din 15 iulie 2005

(80) Comisia consideră că acest document, descris la punctele 23 și 24, nu poate fi considerat drept confirmare scrisă în sensul punctului 38 din OAR 2007, deoarece acesta vizează în principal planul de salvare și restructurare pentru NGP⁽³⁰⁾. Documentul menționează, într-adevăr, construcția unei noi centrale electrice, însă face referire la o altă întreprindere (Edison) și la un alt proiect (o nouă centrală termoelectrică de 400 MW) și nu menționează niciun plan de acordare de ajutor în favoarea respectivului proiect. Acordul de program indică doar că NGP, Edison și autoritățile italiene urmează să încheie un nou contract în termen de 60 de zile, ceea ce nu s-a întâmplat. Astfel cum s-a explicat la punctul 24, Edison este o întreprindere care nu are nicio legătură cu Fri-El Acerra

(81) Autoritățile italiene au susținut că OAR 2007 nu specifică forma exactă a confirmării scrise necesare; Comisia consideră că acest argument nu justifică opinia potrivit căreia cerințele de la punctul 38 din OAR 2007 sunt îndeplinite de orice document care face o referire vagă la un posibil proiect de ajutor. Acordul de program nu menționează proiectul de investiție care urmează a fi sprijinit (centrala electrică pe bază de biocombustibil), cuantumul costurilor eligibile sau suma ajutorului. Acesta nu menționează nici măcar faptul că se planifică acordarea unui ajutor pentru transformarea centralei electrice închise. Cerințele privind probele referitoare la efectul de stimulare prevăzute la punctul 38 din OAR 2007 fac referire în mod clar la un proiect de investiții, la ajutor și la un beneficiar, precum și la necesitatea aprobării din partea Comisiei. Un document care stabilește efectul de stimulare trebuie să conțină toate aceste informații.

(82) De asemenea, Comisia nu poate accepta argumentul autorităților italiene potrivit căruia acordul de program a creat o așteptare legitimă cu privire la disponibilitatea subvențiilor cu privire la orice proiect legat de producția de electricitate în zona industrială Acerra: acordul de program nu prevede că se va acorda ajutor în acest scop.

(83) Comisia concluzionează că acordul de program din 15 iulie 2005 nu satisface criteriile de la punctul 38 din OAR 2007.

5.4.1.3. Modificarea din 6 aprilie 2006 a acordului de program

(84) Acordul de program a fost modificat la 6 aprilie 2006 de către regiunea Campania și NGP (a se vedea punctul 36

de mai sus). Modificarea conține o trimitere la un plan alternativ pentru centrala electrică, potrivit căruia aceasta urma să fie transformată într-o centrală pe bază de biocombustibil, și prevede acordarea de ajutor pentru acest proiect în temeiul unei scheme de exceptare pe categorii, respectiv măsura 1.12 din cadrul programului operațional pentru regiunea Campania⁽³¹⁾.

(85) Totuși, schema respectivă nu putea cuprinde întregul ajutor planificat pentru proiectul Fri-El Acerra, deoarece excludea proiectele în care suma de ajutor era substanțială, și anume proiectele cu costuri eligibile de peste 25 de milioane EUR și o intensitate a ajutorului mai mare de 17,5 % ESB, precum și proiectele în care suma totală a ajutorului depășea 15 milioane EUR. Schema de exceptare excludea, de asemenea, din categoria costurilor eligibile, costurile pentru achiziția echipamentelor și utilajelor uzate⁽³²⁾.

(86) Chiar în cazul în care Comisia ar considera că modificarea din 6 aprilie 2006 constituie o scrisoare de acordare a ajutorului (ceea ce nu este), scrisoarea nu ar satisface criteriile de la punctul 38 din OAR 2007. În primul rând, modificarea a survenit ulterior începerii lucrărilor (9 februarie 2006). În al doilea rând, modificarea, la fel ca acordul inițial de program, nu prezintă toate informațiile necesare într-o scrisoare de intenție: în special, aceasta nu indică suma costurilor eligibile sau suma ajutorului care urmează a fi acordat și nu conține o clauză de condiționalitate. În al treilea rând, scrisoarea face referire în mod expres la o schemă regională care a expirat la 31 decembrie 2006⁽³³⁾. Comisia a decis deja că efectul de stimulare nu poate fi transferat de la o schemă de ajutor la alta, deoarece fiecare schemă este independentă și are propriile sale condiții de eligibilitate⁽³⁴⁾; acest aspect este cu atât mai valabil având în vedere că autoritățile naționale au făcut referire la posibilitatea

⁽³¹⁾ Măsură care intră sub incidența schemei pentru IMM-uri XS 67/05, publicată în JO C 19, 26.1.2006, p. 4. Această schemă, exceptată în temeiul Regulamentului (CE) nr. 70/2001 (JO L 10, 13.1.2001, p. 33), a expirat la 31 decembrie 2006.

⁽³²⁾ Hotărârea Consiliului regional Campania (*Deliberazione della Giunta Regionale della Regione Campania*) nr. 168 din 15 februarie 2005, publicată în monitorul oficial al regiunii (BURC), nr. 20 din 11 aprilie 2005.

⁽³³⁾ Schema de exceptare pentru IMM-uri XS 67/05 menționată mai sus.

⁽³⁴⁾ La fel ca în Decizia C(2008) 2997 final din 2 iulie 2008 privind o schemă de ajutor de stat [C 1/04 (ex NN 158/03 și CP 15/2003)]: utilizarea necorespunzătoare a unei măsuri de ajutor N 272/98, prin care Comisia a adoptat o decizie negativă și a dispus recuperarea. Această abordare a fost susținută de către Tribunalul de Primă Instanță: „Principiul general stabilit de articolul 87 alineatul (1) din Tratatul CE este acela că ajutorul de stat este interzis. În conformitate cu jurisprudența, derogările de la acest principiu urmează să fie interpretate strict... Reiese că o decizie de a nu ridica obiecțiuni la o schemă de ajutor are legătură exclusiv cu acordarea de ajutor în temeiul schemei respective: este la latitudinea autorităților naționale în cauză să acorde ajutorul înainte de expirarea deciziei în cauză” (traducere neoficială a Comisiei, cauzele conexe T-362/05 și T-363/05 *Nuova Agricast/Comisia*, Rep. 2008, p. II-297*, punctul 80). Astfel, faptul că o întreprindere îndeplinește condițiile de eligibilitate ale unei scheme de ajutor nu o îndreptățește să obțină ajutor în temeiul unei alte scheme sau măsuri de ajutor.

⁽³⁰⁾ Decizia Comisiei din 16 iulie 2008 privind ajutorul de stat C 14/07 (ex NN 15/07) pus în aplicare de Italia pentru NGP/SIMPE, menționat mai sus.

oferirii de asistență în temeiul unei scheme specifice care nu ar permite în realitate acordarea de ajutor în sumă echivalentă celei din cazul de față sau unui proiect de asemenea dimensiuni.

(87) Comisia concluzionează că modificarea din 6 aprilie 2006 la acordul de program din 15 iulie 2005 nu satisface criteriile de la punctul 38 din OAR 2007 și că, în orice caz, aceasta are o dată ulterioară celei la care a fost demarat proiectul.

(88) În cursul anului 2006, înainte de expirarea schemei existente de ajutor, Fri-El Acerra a solicitat de două ori ajutor de stat: la 7 iunie 2006 aceasta a solicitat 30 000 000 EUR în temeiul măsurii 1.12 din cadrul programului operațional regional pentru regiunea Campania 2000–2006, iar la 18 decembrie 2006, a solicitat 43 396 000 EUR în temeiul schemei naționale N 488/1992, astfel cum a fost modificată și aprobată ca măsura de ajutor de stat N 715/99 ⁽³⁵⁾. Comisia nu are cunoștință de nicio reacție pozitivă la aceste cereri din partea autorităților italiene. Cu toate acestea, Fri-El Acerra începuse deja lucrările prin preluarea activelor de la NGP în februarie 2006 și trimisese comanda pentru furnizarea noii centrale electrice către Wärtsilä la 4 august 2006. În cele din urmă, Fri-El Acerra a demarat lucrările de construcție la 23-30 iulie 2007. Aceste solicitări nu pot, prin urmare, să fie considerate a reprezenta o scrisoare de intenție în sensul punctului 38 din OAR 2007 și nu dovedesc că ajutorul a avut un real efect de stimulare.

5.4.1.4. Autorizarea din partea regiunii Campania din 9 octombrie 2006

(89) Un alt document din 2006 care este menționat de autoritățile italiene în observațiile prezentate de acestea, și anume autorizația emisă de regiunea Campania la 9 octombrie 2006 ⁽³⁶⁾, are legătură cu autorizațiile administrative pentru conversia tehnică a centralei electrice existente și nu cu ajutorul care urmează a fi acordat de către autoritățile regionale în acest scop. Astfel, acest document nu poate fi considerat scrisoare de intenție în sensul punctului 38 din OAR 2007; de asemenea, data autorizației este ulterioară începerii realizării proiectului.

5.4.1.5. Decizia regiunii Campania din 26 octombrie 2007

(90) Comisia consideră că Hotărârea Consiliului regional Campania din 26 octombrie 2007, la care se face referire la punctele 25, 26, 29 și 68 de mai sus (*Deliberazione della Giunta Regionale della Regione Campania nr. 1857*) este primul document emis de autoritățile italiene care are forță juridică obligatorie pentru acestea în sensul acordării de ajutor întreprinderii Fri-El Acerra și care satisface criteriile de la punctul 38 din OAR 2007.

Acest document identifică în mod clar proiectul de investiții (centrala electrică pe bază de biocombustibil) și suma ajutorului (maximum 19,5 milioane EUR) și impune condiția notificării și aprobării Comisiei.

(91) Având în vedere că lucrările în cadrul proiectului au început în februarie 2006, cu mai mult de un an și jumătate înainte de data acestui document, Comisia consideră că proiectul notificat nu satisface criteriul privind efectul de stimulare prevăzut la punctul 38 din OAR 2007 ⁽³⁷⁾. Proiectul a fost notificat abia la 16 iulie 2008. O decizie a regiunii care a fost luată în octombrie 2007, conținând un angajament condiționat de acordare a ajutorului, nu poate fi considerată drept un factor care a oferit Fri-El Acerra un stimulent pentru desfășurarea unui proiect de investiții care, în realitate, începuse odată cu achiziția centralei, în februarie 2006. Decizia regiunii, luată în octombrie 2007, nu poate fi considerată suficientă pentru a conferi ajutorului un efect de stimulare, chiar dacă data la care au fost demarate lucrările în cadrul proiectului este considerată a fi data primelor lucrări de construcție efectuate de Fri-El Acerra, în iulie 2007, deoarece și aceste lucrări au fost anterioare deciziei.

5.4.1.6. Procesul-verbal al unei reuniuni organizate la 6 octombrie 2005, a comitetului de supraveghere a punerii în aplicare a acordului de program din 15 iulie 2005

(92) Ca probă a efectului de stimulare pentru proiectul de investiții al Fri-El Acerra, autoritățile italiene fac referire, de asemenea, la procesul-verbal al unei reuniuni organizate la 6 octombrie 2005, a comitetului de supraveghere a punerii în aplicare a acordului de program din 15 iulie 2005. În cadrul acestei reuniuni, potrivit procesului-verbal, reprezentantul NGP a făcut pentru prima dată referire la Fri-El ca potențial investitor care își manifestase interesul în preluarea centralei electrice închise. S-a afirmat că interesul Fri-El Group era motivat de disponibilitatea unui ajutor regional pentru industrie, care ar fi putut reduce costurile financiare la amplasamentul respectiv care, la momentul respectiv, nu era foarte competitiv.

(93) Comisia consideră că prezența acestei afirmații în procesul-verbal nu indică o intenție fermă și obligatorie din partea autorităților italiene de a acorda un ajutor proiectului de investiții care să facă doar obiectul aprobării Comisiei. Afirmația îi aparține reprezentantului NGP, o întreprindere în dificultate care se afla în căutarea unui cumpărător pentru centrala sa electrică închisă. Procesul-verbal nu conține nicio declarație din partea autorităților italiene care să confirme că așteptările Fri-El Group în privința ajutorului regional urmau a fi satisfăcute.

⁽³⁵⁾ Decizia Comisiei D/105754 din 2 august 2000.

⁽³⁶⁾ *Decreto Dirigenziale* nr. 416 din 9 octombrie 2006, publicat în BURC nr. 62, 26.11.2007.

⁽³⁷⁾ OAR 2007 au fost publicate în Jurnalul Oficial la 4 martie 2006, însă statele membre fuseseră informate anterior. Comunicatul de presă IP/05/1653 („Ajutor de stat: Comisia adoptă noi orientări privind ajutoarele regionale pentru 2007–2013”) datează din 21 decembrie 2005.

- (94) Comisia subliniază că o scrisoare de intenție trebuie în mod explicit să fie un document scris, emis de o autoritate competentă pentru acordarea ajutorului și nu de reprezentantul unei întreprinderi care nu este beneficiarul ajutorului și care are un interes în vânzarea activului în cauză (centrala termoelectrică). În plus, acest proces-verbal nu îndeplinește cerința minimă prevăzută la punctul 38 din OAR 2007 în ceea ce privește conținutul unei scrisori de intenție.

5.4.1.7. Documentele interne ale întreprinderii

- (95) În ceea ce privește celelalte documente prezentate de autoritățile italiene (a se vedea punctul 54), Comisia consideră că, având în vedere claritatea formulării ultimei teze a punctului 38 din OAR 2007 și faptul că o scrisoare de intenție trebuie să provină de la o autoritate competentă pentru acordarea ajutorului, documentele interne ale întreprinderii nu pot fi considerate echivalente cu o scrisoare de intenție care arată că autoritățile intenționau să acorde un ajutor pentru un proiect regional de investiții.
- (96) În orice caz, aceste documente tind în fapt să confirme că decizia de investiție a fost luată fără un angajament ferm și obligatoriu din partea autorităților italiene de a acorda un ajutor. În special, un raport intern din 26 ianuarie 2006 evaluează fezabilitatea financiară a proiectului cu și fără ajutorul regional. Acesta arată că se aveau în vedere ambele ipoteze. Raportul concluzionează că dacă Fri-El Acerra nu ar beneficia de ajutor regional, proiectul ar fi mai puțin profitabil și mai riscant. Cu toate acestea, cu doar două săptămâni după aceea, la 9 februarie 2006, Fri-El Acerra a demarat investiția prin achiziționarea centralei electrice închise a NGP. Nici autoritățile italiene, nici beneficiarul nu au susținut că între 26 ianuarie 2006 și 9 februarie 2006 a existat un eveniment care ar fi putut să indice că autoritățile italiene intenționau să acorde ajutorul.

5.4.1.8. Concluzie: nu a existat un efect de stimulare

- (97) Comisia consideră, prin urmare, că proiectul notificat nu îndeplinește condițiile în ceea ce privește efectul de stimulare al ajutorului *ad hoc* prevăzut la punctul 38 din OAR 2007, care stipulează că efectul de stimulare trebuie să fie indicat de o scrisoare de intenție emisă de autoritățile responsabile, înainte de începerea lucrărilor la proiect, potrivit căreia proiectul de investiție este în principiu eligibil pentru primirea ajutorului, sub rezerva autorizării măsurii de către Comisie.

5.4.2. Contribuția la o strategie de dezvoltare regională coerentă (punctul 10 din OAR 2007)

- (98) Comisia repetă, în primul rând, că în temeiul punctului 10 din OAR 2007, ajutorul regional *ad hoc* trebuie considerat admisibil doar în virtutea unei excepții. Astfel, statul membru este cel care trebuie să

demonstreze că ajutorul regional *ad hoc* contribuie la dezvoltarea regională prin producerea unor efecte pozitive asupra unor aspecte precum crearea de locuri de muncă (numărul de locuri de muncă create direct și indirect prin investiție), formarea și transferul de cunoștințe și efectul de extindere și multiplicare prin care se generează alte investiții din partea unor furnizori de servicii și producători asociați, limitându-se în același timp denaturarea concurenței.

- (99) Comisia ia în considerare faptul că crearea directă sau menținerea unui număr de 25 de locuri de muncă și crearea indirectă a 10 locuri de muncă reprezintă într-adevăr o contribuție la dezvoltarea regională. Comisia consideră însă că numărul de locuri de muncă create este vădit disproporționat comparativ cu suma care urmează a fi acordată sub formă de ajutor, care este de 19,5 milioane EUR, însemnând că ajutorul *ad hoc* per loc de muncă direct creat este de 780 000 EUR; disproporționalitatea este în special evidentă în comparație cu un număr mare de măsuri de ajutor regional *ad hoc* pe care Comisia le-a aprobat în ultimii ani, în cazul cărora ajutorul mediu per loc de muncă menținut sau creat a fost mai mic de 70 000 EUR⁽³⁸⁾. Această concluzie rămâne valabilă chiar și atunci când se ține seama de posibilitatea variației costurilor pentru crearea sau menținerea de locuri de muncă între statele membre.
- (100) În al doilea rând, în opinia Comisiei, condițiile oficiale stabilite pentru producția de energie în diversele documente de planificare⁽³⁹⁾ și programări privind dezvoltarea regională, în special ținta privind capacitatea de 200 MW pentru generarea de energie electrică din biomasă până în 2013 stabilită în planul regional privind energia ecologică din 2008, nu reprezintă un

⁽³⁸⁾ Ca exemplu, a se vedea următoarele cazuri de ajutor de stat: pentru Italia: N 381/2008, deja menționat; pentru Polonia: N 468/2009, deja menționat; N 447/2009, deja menționat; N 649/2008 SWS Business Process Outsourcing Poland Sp z oo (JO C 122, 29.5.2009); N 522/2008 Franklin Templeton Investments Poland Sp z oo (JO C 186, 8.8.2009); N 406/2008 Robert Bosch Sp z oo (JO C 122, 29.5.2009); N 360/2008 State Street Services (Poland) Limited Sp z oo (JO C 328, 31.12.2008); N 67/2008, deja menționat; C 46/2008 Dell Poland (JO L 22, 2.2.2010); N 299/2007 Sharp Manufacturing Poland Sp z oo (JO C 20, 27.1.2009); NN 4/2007 Delitissue Sp z oo (JO C 107, 11.5.2007); N 904/2006 Funai Electric (Polska) Sp z oo (JO C 41, 15.2.2008); N 828/2006 Bridgestone Stargard Sp z oo (JO C 278, 21.11.2007); N 535/2006 Shell Polska Sp z oo (JO C 200, 28.8.2007); N 256/2006 LG Electronics Wrocław Sp z oo (JO C 276, 17.11.2007); N 251/2006 LG Innotek Poland Sp z oo (JO C 270, 13.11.2007); N 247/2006 Lucky SMT Sp z oo (JO C 282, 24.11.2007); și N 630/2005 MAN Trucks Sp z oo (JO C 126, 30.5.2006); pentru România: N 767/2007 Ford Craiova (JO C 238, 17.9.2008); pentru Letonia: N 730/2007 SIA Ekobriketes Karsava (JO C 210, 19.8.2008); și N 729/2007 SIA Eko Osta Riga (JO C 80, 3.4.2009); pentru Slovacia: N 847/2006 Samsung Electronics Co. Ltd (JO C 195, 19.8.2009); N 857/2006 Kia Motors Slovakia (JO C 214, 13.9.2007); și N 651/2005 INA Kysuce as (JO C 205, 5.9.2007); și pentru Republica Cehă: N 661/2006 Hyundai Motor Manufacturing Czech sro (JO C 262, 1.11.2007).

⁽³⁹⁾ Actualizare anuală a planului de acțiune pentru dezvoltarea regională (PASER) în temeiul articolului 27 alineatul (1) din Actul regional nr. 1 din 19 ianuarie 2007, aprobat de Consiliul regional Campania la 30 mai 2008, și planul regional pentru energie ecologică (PEAR) din 2008.

argument substanțial și semnificativ pentru acest ajutor regional *ad hoc*. Contribuția centralei electrice Fri-El Acerra, cu o capacitate de 74,8 MW și o producție de 600 GWh pe an, este marginală în comparație cu deficitul general de energie la nivel regional de 15 000 GWh pe an. Comisia consideră că existența unei piețe funcționale a energiei face ca această investiție specifică să nu fie necesară. Comisia recunoaște că proiectul de investiție poate contribui la atingerea altor ținte oficiale stabilite în diverse documente de programare regională, însă consideră că aportul acestuia în termeni de energie produsă din surse regenerabile nu reprezintă o justificare suficientă pentru acordarea de ajutor regional *ad hoc* unei singure întreprinderi.

(101) În etapa de notificare, autoritățile italiene au susținut în repetate rânduri că centrala electrică va produce energie pentru zona industrială Acerra, protejând întreprinderile urmând a fi înființate de riscul întreruperii alimentării. În etapa investigării oficiale, s-a renunțat la acest argument, deoarece Italia a confirmat că Fri-El Acerra trebuie să vândă energia pe care o produce pe piața de energie prin conectarea la rețeaua națională⁽⁴⁰⁾. Astfel, unul dintre principalele argumente prezentate în scopul justificării la momentul notificării nu mai este valabil, deoarece energia produsă de Fri-El Acerra urmează să fie vândută pe piața națională de energie, iar noua centrală pe bază de biocombustibil este direct conectată la rețeaua națională.

(102) Având în vedere informațiile prezentate de autoritățile italiene în timpul procedurii oficiale de investigare, Comisia ia în considerare argumentul potrivit căruia dezvoltarea amplasamentului industrial Acerra ar putea fi afectată negativ dacă proiectul de investiții Fri-El Acerra ar urma să fie întrerupt, deoarece aceasta ar reprezenta un alt semn negativ pentru potențialii investitori într-o zonă care este deja grav afectată de dificultăți sociale și economice. Celelalte întreprinderi care și-au exprimat interesul de a stabili unități de activitate la amplasament ar putea să se retragă, ceea ce ar avea un alt efect negativ asupra unei zone urbane defavorizate, care deja se confruntă cu o criză. Cu toate acestea, trebuie menționat că dacă măsura de ajutor nu are un efect de stimulare *ex ante* declararea acesteia de către Comisie ca fiind incompatibilă nu poate împiedica alți investitori să se stabilească în cadrul aceluiași amplasament industrial și nu poate priva alte măsuri de ajutor de propriul lor efect de stimulare.

(103) În sfârșit, Comisia menționează că autoritățile italiene nu au prezentat date specifice pentru a arăta că investiția ar produce un transfer de formare sau de cunoștințe, un

efect de extindere sau de multiplicare în mod similar efectelor demonstrate în majoritatea cazurilor de ajutor regional *ad hoc* aprobate de către Comisie în ultimii ani⁽⁴¹⁾.

(104) Din motivele prezentate în prezentul document și având în vedere practica urmată anterior și toți eventualii factori relevanți (numărul de locuri de muncă create direct și indirect de către proiect este limitat, contribuția la politica regională în materie de energie este neglijabilă, faptul că nu va exista o furnizare directă de energie în zona industrială, faptul că nu vor exista efecte de extindere și, mai mult decât atât suma ajutorului per loc de muncă creat sau menținut ar fi în mod clar excesivă), Comisia concluzionează că proiectul de investiție nu contribuie la o strategie de dezvoltare regională coerentă, astfel cum se prevede la punctul 10 din OAR 2007.

5.4.3. Costurile eligibile (punctele 34–36 și 50–56 din OAR 2007)

(105) Fără a aduce atingere motivației de ordin economic prezentate de autoritățile italiene, transferul activelor (centrala electrică) de la NGP către Fri-El Acerra nu a avut loc cu respectarea integrală a normelor. Cumpărătorul, Fri-El Acerra, confirmă că la momentul transferului era controlat în proporție de 90,5 % de NGP.

(106) Cu toate acestea, participația deținută temporar de NGP în cadrul Fri-El Acerra pare să aibă legătură cu metoda aleasă pentru transferul centralei existente între două părți formal independente, în care o ramură a activității uneia este transferată celeilalte sub formă de contribuție în natură la capital. Ramura activității NGP a devenit o contribuție la întreprinderea mixtă, iar părțile sociale au fost ulterior vândute către Fri-El Group; în momentul finalizării tranzacției, cele două întreprinderi erau din nou independente. Cerința ca prețul centralei termoelectrice închise să fie evaluat de un evaluator independent a fost respectată, în conformitate cu principiile și scopul punctului 35 din OAR 2007.

(107) Comisia concluzionează că în termeni formali, transferul centralei termoelectrice închise nu a respectat integral punctul 35 din OAR 2007, în conformitate cu care o unitate trebuie să fie „cumpărată de un investitor independent”, însă esența acestui punct a fost, în orice caz, respectată. Prețul plătit de Fri-El Acerra pentru centrala electrică închisă a avut valoarea evaluată de un expert independent și, la scurt timp după finalizarea transferului activelor, cumpărătorul a devenit independent de vânzătorul NGP.

⁽⁴⁰⁾ Acest lucru este confirmat de prezența Fri-El Acerra pe lista operatorilor din domeniul energiei publicată de organizația care gestionează piețele de energie, Gestore del Mercato dell'Energia, la <http://www.mercatoelettrico.org/>

⁽⁴¹⁾ A se vedea nota de subsol 38.

- (108) În ceea ce privește celelalte active uzate incluse în costurile eligibile, Comisia acceptă argumentația prezentată de autoritățile italiene și de către Fri-El Acerra potrivit căreia, chiar dacă nu a existat o evaluare oficială *ex ante* efectuată de un expert individual, transferul rezervoarelor uzate de combustibil a avut loc între două părți independente de la egal la egal. Prețul plătit pentru aceste active corespunde prețului pieței, astfel cum a fost acesta confirmat în noul document întocmit de același expert independent care evaluase anterior valoarea centralei electrice închise.
- (109) În consecință, achiziția activelor direct legate de unitate, adică centrala termoelectrică închisă și rezervoarele uzate de combustibil, poate fi considerată a fi investiție inițială în sensul punctului 35 din OAR 2007.

5.4.4. Compatibilitatea cu OAR 2007

- (110) În timp ce unele dintre cerințele privind ajutorul regional pentru investiții prevăzute în OAR 2007 sunt, prin urmare, îndeplinite, Comisia concluzionează că obligațiile în ceea ce privește ajutorul regional *ad hoc* pentru un proiect de investiții în termeni de efect de stimulare și contribuție regională nu sunt îndeplinite. Comisia concluzionează că măsura nu poate fi declarată compatibilă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (a) din TFEU și OAR 2007.

5.5. Compatibilitatea cu Orientările privind ajutorul pentru protecția mediului din 2008

- (111) Nici în timpul etapei de evaluare preliminară, nici în etapa investigării oficiale, autoritățile italiene nu au răspuns observației Comisiei potrivit căreia Orientările privind ajutorul pentru protecția mediului din 2008 par a fi mai relevante pentru evaluarea măsurilor de acest tip, în cazul cărora obiectivele au legătură cu energia și mediul, iar investiția se realizează într-o centrală pe bază de biocombustibil.
- (112) Secțiunea 1.3.4 din Orientările privind ajutorul de stat pentru protecția mediului din 2008 prevede că o măsură trebuie să aibă un efect de stimulare. Punctul 27 prevede, prin urmare, că „este necesar să se verifice că investiția respectivă nu s-ar fi realizat în lipsa unui ajutor de stat”.
- (113) În cazul de față, astfel cum s-a explicat în secțiunea 5.4.1 de mai sus, investiția a fost realizată înainte ca autoritatea care era competentă pentru acordarea ajutorului să fi exprimat orice intenție fermă de a proceda în acest sens. Prin urmare, ajutorul notificat nu poate avea niciun efect de stimulare și, exclusiv din acest motiv, criteriile din Orientările privind ajutorul pentru protecția mediului din 2008 nu sunt satisfăcute.

- (114) În plus, Comisia observă că în pofida unei invitații exprese în acest sens, Italia nu a prezentat informațiile necesare pentru a demonstra că măsura îndeplinește condițiile pentru ajutorul destinat energiei regenerabile prevăzute în Orientările privind ajutorul pentru protecția mediului din 2008 (punctele 102-106).
- (115) Statul membru are obligația de a demonstra că o măsură de ajutor este compatibilă⁽⁴²⁾. Deoarece Italia nu a prezentat informații cu privire la acest aspect, Comisia nu are la dispoziție suficiente informații pentru a formula o concluzie cu privire la conformitatea cu celelalte criterii din Orientările privind ajutorul pentru protecția mediului din 2008.
- (116) Comisia concluzionează că măsura de ajutor nu poate fi declarată compatibilă cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFEU, cu Orientările privind ajutorul pentru protecția mediului din 2008 sau cu oricare dintre celelalte clauze de exceptare din TFUE. Prin urmare, măsura ar trebui interzisă.

6. CONCLUZIE

- (117) În decizia sa de inițiere a procedurii oficiale de investigație, Comisia a explicat motivele, descrise în secțiunea 3 a prezentei decizii, pentru care și-a exprimat îndoiala că măsura supusă examinării ar îndeplini criteriile pentru derogarea prevăzută la articolul 107 alineatul (3) litera (a) din TFUE. Aceste motive de îndoială nu au fost integral eliminate de informațiile și argumentele conținute în observațiile prezentate de autoritățile italiene și de beneficiarul ajutorului.
- (118) Comisia concluzionează că ajutorul regional *ad hoc* care urmează a fi acordat de autoritățile italiene în favoarea Fri-El Acerra, descris în secțiunea 2 a prezentei decizii, nu îndeplinește toate condițiile prevăzute de OAR 2007 pentru a fi considerat compatibil cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (a) din TFUE și nici toate criteriile prevăzute în Orientările privind ajutorul pentru protecția mediului din 2008 pentru a fi compatibil cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE. Nu există alte temeiuri de compatibilitate care s-ar putea aplica.
- (119) Întrucât nu este compatibil în temeiul niciuneia dintre celelalte excepții prevăzute de TFUE, măsura de ajutor nu poate fi pusă în aplicare. Potrivit autorităților italiene, ajutorul nu a fost acordat încă; prin urmare, nu este necesară dispunerea recuperării,

⁽⁴²⁾ A se vedea Curtea de Justiție în cauzele conexe C-278/92 - C-280/92 *Spania/Comisia*, Rec. 1994, p. I-4103, punctul 49 și Tribunalul de Primă Instanță în cauza T-176/01 *Ferriere Nord/Comisia*, Rec. 2004, p. II-3931, punctul 94.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Ajutorul de stat pe care Italia intenționează să îl acorde în favoarea Fri-El Acerra S.r.l., în valoare de 19,5 milioane EUR, este incompatibil cu piața internă.

În consecință, ajutorul nu poate fi pus în aplicare.

Articolul 2

În termen de două luni de la notificarea prezentei decizii, Italia informează Comisia cu privire la măsurile adoptate pentru respectarea acesteia.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează Republicii Italia.

Adoptată la Bruxelles, 15 septembrie 2010.

Pentru Comisie
Joaquín ALMUNIA
Vicepreședinte
